

MÃ KÍ HIỆU

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 6

Năm học: 2021 - 2022

Môn: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài 150 phút

(Đề này gồm 06 câu trong 02 trang)

Phần I. Đọc- hiểu (6 điểm)

Đọc ngữ liệu và trả lời các câu hỏi:

Tôi là đứa con bé nhất của mẹ Dẻ Gai trong rừng già, trên sườn núi cao cheo leo.

Mùa xuân đến, từ trên cánh tay và mái tóc của mẹ, từng nụ hoa dẻ nhú ra như một quả cầu xanh có tua gai nhỏ. Rồi hoa lớn dần thành những trái dẻ xù xì gai góc. Anh chị em chúng tôi ra đời như thế đó.

Chúng tôi lớn lên trong mùa hè nắng lửa, mưa đông. Những cơn mưa ào đến gội ướt đầm tóc mẹ và tắm mát cho chúng tôi. Nắng làm bỏng rát cả làn da và mái tóc của mẹ.

Khi thu về, trái dẻ khô đi, lớp áo gai chuyển sang màu vàng cháy. Hạt dẻ căng tròn làm nứt bung cả tấm áo gai xù đã quá chật chội.

Tôi vẫn nằm im trong lớp áo gai xù, nép vào cánh tay của mẹ. Tôi chẳng muốn chui khỏi tấm áo ấm áp, an toàn đó chút nào.

Nhưng rồi những ngày thu êm ả cũng trôi qua.

Gió lạnh buốt bắt đầu thổi ù ù qua khu rừng. Gió vụn vụn những cánh tay dẻo dai của mẹ. Gió lay giật tấm thân vững chãi của mẹ. Nhưng mẹ vẫn bền gan đứng trên sườn núi cheo leo.

Khi mùa đông đến, tôi cứ thu mình mãi trong tấm áo gai xù ấm áp của họ nhà dẻ gai và nép mãi vào tay mẹ, tóc mẹ. Tôi sợ phải xa mẹ, sợ phải sống một mình. Tôi sợ những gì lạ lẫm trong rừng già. Nhưng tôi nghe thấy tiếng mẹ thì thầm:

- Bé Út của mẹ, con nhỏ nhất nhà so với các anh chị nhưng con cũng đã lớn rồi đấy. Con là một bé dẻ gai rất khỏe mạnh. Hãy dũng cảm lên nào, con sẽ bay theo gió và sẽ trở thành một cây dẻ cường tráng trong cánh rừng này nhé!

Tôi cố quấy mình... Tấm áo gai dày và ấm bắt chợt bung ra. Và tôi nhìn rõ cả cánh rừng già, cả sườn núi cao, cả bầu trời mây gió lồng lộng ào ạt trôi trên đầu mẹ. Hóa ra tôi là trái dẻ cuối cùng đang nép trên cánh tay vươn cao nhất của mẹ. Mẹ đưa tay theo chiều gió và thì thầm với riêng tôi: “ Tạm biệt con yêu quý, hạt dẻ bé bỏng nhất của mẹ. Dù thế nào con cũng lớn lên, hãy dũng cảm và đón nhận cuộc sống mới nhé!”

Tôi bỗng thấy mình bay nhẹ theo làn gió, tung mình vào khoảng không bao la rồi rơi êm xuống thảm lá ẩm ướt của rừng già... “ Tạm biệt mẹ! Con yêu mẹ”- tôi gọi với theo gió trước khi chìm vào giấc ngủ đông ấm áp. Và tôi mơ...

(Câu chuyện của hạt dẻ gai- Phương Thanh Trang)

Câu 1. (1,0 điểm). Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản. Văn bản thuộc thể loại truyện nào đã học?

Câu 2. (2,5 điểm). Hãy chỉ ra các biện pháp nghệ thuật nhân hóa và điệp ngữ được sử dụng trong văn bản. Nêu tác dụng của các biện pháp nghệ thuật này?

Câu 3. (1,0 điểm). Em hiểu như thế nào về câu nói của mẹ Dẻ Gai: “ Tạm biệt con yêu quý, hạt dẻ bé bỏng nhất của mẹ. Dù thế nào con cũng lớn lên, hãy dũng cảm và đón nhận cuộc sống mới nhé!”

Câu 4. (1,5 điểm). Nêu bài học cuộc sống mà em rút ra từ câu chuyện của hạt dẻ gai.

Phần II. Tạo lập văn bản (14 điểm)

Câu 1. (4,0 điểm) Thế giới xung quanh chúng ta có nhiều điều kì diệu nhưng cũng không ít khó khăn, thử thách đòi hỏi mỗi người phải biết sống mạnh dạn, tự lập. Em hãy viết một đoạn

văn (khoảng nửa trang giấy thi) trình bày suy nghĩ của em về vai trò của cách sống này đối với mỗi người.

Câu 2. (10,0 điểm) Từ văn bản phần đọc- hiểu, em hãy tưởng tượng những điều hạt dẻ gai gặp trong giấc mơ và sau giấc ngủ đông ấm áp. Hãy giúp nhân vật kể tiếp câu chuyện của mình trong rừng già theo cách của em./.